Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö HE 259/2020 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työterveyshuoltolain 3 §:n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa ehdotusta.

Työterveyshuollon toteuttamiseen tarvittavan koulutuksen suorittaneet fysioterapeutit muutettaisiin työterveyshuollon ammattihenkilöiksi. Tavoitteena on joustavoittaa työterveyshuollon toimintaa, vähentää rakenteellista jäykkyyttä ja luoda mahdollisuuksia uusille käytännöille sekä parantaa moniammatillisen ja monitieteisen toimintavan edellytyksiä työterveyshuollossa. Työfysioterapeutteja voitaisiin käyttää nykyistä enemmän jo varhaisessa vaiheessa, jotta tuki- ja liikuntaelinsairauksia kyettäisiin ehkäisemään paremmin. Muutos tukisi työntekijän työkyvyn ja kuntoutustarpeen arvioinnin ja monialaisen palvelusuunnitelman toteuttamista, kun tuki- ja liikuntaelinsairauksiin liittyvät riskit voitaisiin ottaa paremmin huomioon jo suunnitteluvaiheessa ja työpaikkatason toimintaa laadittaessa. Tämä vahvistaisi kuntoutusprosessin eri vaiheissa fysioterapeutin roolia ja mahdollisuutta toimia itsenäisesti työkyvyn ja kuntoutustarpeen seurannassa ja arvioinnissa. Työterveyshuollon toiminnan tehostumisella ja moniammatillisuuden lisääntymisellä voisi olla myönteisiä vaikutuksia myös työhyvinvointiin ja sitä kautta työn tuottavuuteen ja työurien pituuteen.

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnitti lausuntovaiheessa huomiota lakiehdotuksen perusteluihin ja esitti mm. että ehdotuksessa arvioitaisiin enemmän sitä, onko esityksellä eri vaikutukset yksityisen tai julkisen sektorin palveluksessa työskenteleviin tai alihankintoihin erityisesti tulevan sote-uudistuksen näkökulmasta. TEM toivoi selvennettäväksi tilannetta, jossa fysioterapeutit toimivat ammatinharjoittajina: voisivatko he toimia itsenäisinä ammatinharjoittajina isommissa tai useammissa yrityksissä taikka julkisella sektorilla, vai pitäisikö heidän olla järjestämislain edellytysten mukaisesti nimenomaan palkattua henkilökuntaa. Pienemmissä lääkärikeskuksissa on tarvetta ajoittain myös työfysioterapeuttien palkkaamiseen.

Hallituksen esityksen perusteluissa ei oteta tarkemmin kantaa esityksen vaikutuksiin tulevan sote-uudistuksen näkökulmasta. Arvioinnissa todetaan kuitenkin, että työfysioterapeuttien käytön määrä on laskenut suhteellisesti ja joiltain osin myös määrällisesti eri työterveyshuoltotoiminnoissa. TEM toivoo, että valiokunta toteaisi lausunnossaan ainakin sen, arvioidaanko ehdotuksella olevan vaikutuksia TEM:n esille ottamiin seikkoihin.

Hallitusneuvos Elise Pekkala